

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ (TOD) BASIN AÇIKLAMASI

ORMAN YANGINLARI KADER DEĞİLDİR!

Derneğimiz, kamusal sorumluluğuna uygun olarak orman yangınları konusunda belirlenen eksik, hatalı ya da yanlış uygulamaların benzer şekilde yinelenmemesi ve orman yangınlarının ekosistemin ve toplumda çok daha fazla kötü etkilerinin yaşanmaması amacıyla görüş, öneri ve değerlendirmelerini objektif olarak ormancılık kamuoyunun takdirine sunmaktadır. Nitekim son olarak, **07.06.2021** tarihli basın açıklamamızda; ülkemizde meydana gelen yangın istatistikleri ile birlikte birçok konuda kurumsal ve toplumsal duyarlılığı da artırmak üzere orman yangınlarıyla mücadelede yaşanan birçok sorun dile getirilmiştir. Üzülerek belirtmek isteriz ki; yangın sezonu başlarında belirtmiş olduğumuz bu sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerimiz, Orman Genel Müdürlüğümüzce (OGM) yeterince dikkate alınmamıştır.

Orman Genel Müdürlüğümüzün (OGM), 15 Ağustos 2021 tarihinde kamuoyuyla paylaştığı değerlendirme raporundan da belirtildiği üzere 15 Temmuz – 14 Ağustos 2021 tarihleri arasında; Antalya, Muğla Adana, Mersin, Denizli ve Isparta Orman Bölge Müdürlükleri başta olmak üzere yanan **132.892 hektarlık** ormanlık alanla, tarihimizin en büyük orman yangınlarının olduğu bir yılı yaşadık.

Orman yangınlarında; hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve ülkemize başsağlığı diliyoruz. Yangınlardan zarar gören bölge halkının acılarını paylaşıyoruz. Genel Müdürlüğümüz bünyesindeki meslektaşlarımıza, orman yangınlarıyla mücadele eden ekiplere, orman köylülerine, yerel yönetimlere ve yangınlara karşı canla başla mücadele veren herkese minnettarlığımızı sunuyoruz.

Bilimsel araştırma ve tespitlere göre; küresel ısınma ve buna bağlı olarak küresel iklim değişikliğinin bundan sonraki yıllarda da benzer ve hatta artan oranda anormal hava hallerinin yaşanacağına, hem yangın sayısında, hem de yanan alan miktarında görülen büyük artışın iklim değişikliğiyle devam edeceğine işaret etmektedir.

Orman yangınlarının etkilerini en aza indirmenin belki de en önemlisi zorunluluğu orman yangınlarıyla uyumlu bir toplum oluşturmaktır. Sadece orman içi ve civarında yaşayanlar değil, sorumlular, görevliler, akademisyenler, gönüllüler, demokratik kitle örgütleri; sonuçta toplumun hemen her kesiminin orman yangınları konusunda yeni bir yapılanmaya, yeni bir anlayışa, yeni bir uygulamaya ve önyargısız birlikteliğe ihtiyacı bulunmaktadır.

Dernek olarak her orman yangınından dersler çıkarılması gerektiğini ve yangınla mücadelenin söndürülen her yangından sonra başladığını düşünüyoruz.

Bu bağlamda;

- Uygulanabilir ve sürdürülebilir strateji, politika ve kararların belirlenebilmesi için; Genel Müdürlüğümüz koordinatörlüğünde, orman fakülteleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, mesleki örgütler, vb. hemen her kesiminin katılımı ile acilen toplumsal bir uzlaşa sağlayacak genel kapsamlı bir orman yangınlarıyla ilgili çalıştayın ivedilikle düzenlenmesi gerekmektedir.

- Her orman yangınında gündeme gelen uçak ve helikopter tartışmalarının artık kamuoyu gündeminden çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz. Kamu yararına dernek statüsünde görev yapan Türk Hava Kurumu (THK) kuruluş tüzüğü'nün 4. maddesinin "c" fıkrasında yer alan "Türkiye'de havacılığın kuruluş ve gelişmesini sağlamak, genel havacılık (**havadan yangın söndürme**, hava ambulansı, tarifersiz seferler) alanında **Türk milletine hizmet etmek.**" Hükmüne istinaden, THK ile OGM arasında, mevzuatla düzenlenecek ve "**Kamu kurum kültürü**" halini

alacak bir düzenlenmenin ivedilikle sağlanması gerekmektedir. Yapılacak düzenlemeyle, OGM'nin orman yangınlarıyla mücadelede kullanacağı uçak, helikopter gibi hava araçları hiçbir aracı kurum ya da kuruluş olmadan doğrudan THK tarafından yangın sezonu başlamadan hazır hale getirilmelidir.

▪ Orman yangınlarıyla mücadelede yer alan her birimin ve personelin eğitilmiş olması gerektiği inancıyla;

- Öncelikle yangınlarında mücadele eden ve karar verici seviyede bulunan idari ve teknik personelden başlamak üzere sonuçları ölçmeye dayalı sürekli ve sürdürülebilir bir yangın eğitim sistemine ihtiyaç bulunmaktadır.

- "Buca Orman Yangınları İşçi Eğitim Merkezi" tahsisinin geri alınarak ivedilikle hizmete alınması ve orman yangınlarına hassas Muğla-Denizli, Çanakkale-Balıkesir, Adana-Mersin ve Kahramanmaraş Orman Bölge Müdürlükleri başta olmak üzere "Yangın eğitim ve uygulama merkezlerinin" yaygınlaştırılması,

- Bölge halkının, klasik olarak yangınla mücadele eğitim önceliğinden çok, katılımcı bir yaklaşımla çevre bilincinin ve sahiplenmeleri konusunda bilgilendirilmeleri,

- Yangın yöneticileri, yörede yaşayan insanlar, yangın gözetleme kulesi, iş makinesi ve yangın müdahale araçlarında görevli yangın işçileri ile birlikte gönüllüler için ayrı ayrı olmak üzere orman yangınları ile ilgili el kitapçığı hazırlanması,

- Yerel yönetimler başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte koruma önlemlerinin, kaçış yollarının, sığınma alanlarının vb. tespit edilip, yapılması gereken iş ve işlemlerin belirlenmesi için ivedilikle "Tahliye planlarının" hazırlanması,

- Orman yangınlarının sıkça yaşandığı köyler için uygulanabilir ve sürdürülebilir özel bir "Yangın eylem planının" hazırlanması

▪ Özellikle son yaşanan orman yangınları; yangınla mücadelede çalışan orman muhafaza memuru ve yangınla mücadelede yer alan eğitilmiş işçi ihtiyacının çok fazla olduğunu gösterdi ki;

- Özellikle orman yangınına hassas bölgelerde çalıştırılmak üzere istihdam edilecek orman muhafaza memuru ve arazöz operatörlerinde (Şoför); yangınlara karşı önlem alınmasını sağlayabilecek, yangın söndürme ile yangından can ve mal kurtarma çalışmalarında bulunabilecek, yangın dışındaki afetler sonucu meydana gelen olaylarda arama, kurtarma ve ilkyardım müdahaleleri yapabilecek, aynı zamanda görev aldığı birim bünyesinde görevli mevcut elemanlara konunun gerektirdiği eğitimi verebilecek "**Sivil Savunma ve İtfaiyecilik**" alanında eğitim veren en az iki (2) yıllık meslek yüksek okulundan mezun olması şartı aranmalıdır.

- Yangınla mücadelede yer alacak kalifiye işçi açığının ivedilikle giderilmesi ve yangın işçisinin mevsimlik olarak değil tüm yıl çalışabilecek şekilde istihdamı sağlanmalıdır.

- Arazözlerdeki personel sayısının eğitilmiş olması koşuluyla, ivedilikle optimal seviyeye (min. 4- max.6) getirilmesi gerekmektedir.

▪ Yangınlarla ilgili personel için ehliyet ve liyakat şartlarının uygulanması, takdir ve teşvik edilmesi gibi idari önlemlerin de dikkate alınması gerekmektedir. Bu bağlamda; 2013 yılından beri uygulanmakta olan "Zorunlu rotasyon" ilgili mevzuatın yeniden düzenlenmesi ya da tamamen yürürlükten kaldırılması gerekmektedir. Bilgi birikimi, deneyim ve uzmanlık esasında yapılmayan atamalar kurumsal hafızanın kaybolmasına neden olmakta, son orman yangınlarında da gözlemlendiği üzere yangınla mücadelede görevli personelin üzerinde olumsuz etkiler yaratmakta ve hemen her alanda motivasyon ve enerji kaybı yaşamaktadır.

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

THE FORESTERS' ASSOCIATION OF TURKEY

Yeşili görmeyen gözler, renk zevkinden mahrumdur.

▪ Daha önce orman yangınlarıyla mücadele etmiş ancak zorunlu rotasyon vb. gerekçelerle farklı bölge müdürlüklerine tayin edilmiş personelin ivedilikle bu büyük orman yangınlarının meydana geldiği sahalara sevk edilerek yangınla mücadele konusundaki bilgi ve deneyimlerinden yararlanılmasının büyük önem arz etmektedir.

▪ Orman yangınlarında asıl başarının; yakıt yükü, yanıcı madde yönetimi ve bunların planlanması ile sağlanacağı, ormanların bakımlı hale getirilmesi, ulaşım tesislerinin tamamlanması, denetimli yakma ve tarım orman arakesitinde yöreye uygun önlemlerin alınması gerekmektedir.

▪ 2021 yılında yaşanan orman yangınları; AFAD, UKEM, askeri birlikler, sivil savunma ekipleri, yerel yönetim birimleri ve gönüllülerin yangınların önlenmesi, bölge halkının bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar ile yangında tehlike yaratmayacak uygun alanlarda soğutma çalışmalarına katılmalarına yönelik gerekli yasal düzenlemelerin ivedilikle yapılması gerektiğini göstermiştir.

▪ Büyük orman yangınlarının organizasyonu ve koordinasyonu OGM tarafından yapılmalı ve OGM bünyesinde bu iş için özel bir birim oluşturulmalıdır. Yangına gelen AFAD, UKEM, yerel yönetimler vb. birimlerin müdahale ekipleri, bu birimin koordinasyonunda sahada görev yapmalıdır.

▪ Yangın amirliği bilgi, birikim ve deneyim gerektiren bir görevdir. Bölgeyi ve sahayı tanıyan personelin görevi üstlenmesi gerekirken, yıllardır olduğu gibi özellikle yangına gelen mülki amirler yangın amirliği görevine soyunmaktadır. Alışlagelen bu uygulamadan bir an önce vaz geçilmelidir.

▪ Son orman yangınlarında da görüldüğü üzere; yangınla mücadele personeli kişisel koruyucu donanımlarını gereği gibi kullanmamakta ve denetimler yeterince yapılmamaktadır. Yangın şehitlerimizin artmasından endişe duymaktayız.

Biliyoruz ki halen yangın sezonunun içindeyiz, Ağustos, Eylül ve Ekim aylarında da büyük orman yangınlarının yaşandığı istatistiklerde yer almaktadır.

Orman yangınları kader değildir. Daha büyük acılar yaşamadan, orman yangınlarının faturası daha da kabarmadan gelin hepimiz üzerimize düşen görevleri son bir gayretle, samimice ve gereğince yerine getirelim.

Türkiye Ormancılar Derneği olarak görev kabul ettiğimiz kamusal denetimi yapmaya, her türlü ormancılık konusunda kamuoyunu bilgilendirmeye devam edeceğimizi, yanan alanların ormanlaştırılmasına katkı sunarak, ormanlarımızın korunması ve geliştirilmesi konusunda başta Orman Genel Müdürlüğü olmak üzere diğer tüm orman sevdalısı kurumlarla iş birliğine her zaman hazır olduğumuzu,

KAMUOYUNA SAYGIYLA DUYURURUZ. 23.08.2021

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ